A XEN DA

2024

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS
E COMARCAS DE LUGO

DEPUTACIÓN DE LUGO - CULTURA

A XEN DA

20 24

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

DEPUTACIÓN DE LUGO Cultura
VICEPRESIDENCIA
Publicacións

LU
GO

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

Recentemente a Vicepresidencia da Deputación de Lugo apoiou unha iniciativa asociativa e popular para a recuperación da torre de **Caldaloba** ou **Vilaxoán**, adquirindo parte dos terreos nos que se ubica. O patrimonio histórico-artístico da provincia luguesa non desmerece ao de outros lugares do país no que se refire a fortalezas, castelos e edificacións defensivas medievais. Existe un xeitoso número de construcións, algunhas catalogadas como ben de interese cultural.

Desgrazadamente esta catalogación non garante o seu estado de conservación, en moitos casos ruinoso e cuberto polas silveiras. Se ben algunhas presentan un óptimo estado, a maioria adormecen á vez que se esfarelan nas terras que un día gobernaron. Un berro seco boura dende as variadas cores e texturas dos seus muros ainda en pé; cóntanlle a quen as escoite a súa parte no noso relato colectivo como pobo. Con esta publicación composta polos textos de Alexandra Cabana Outeiro e as fotos de Begoña Pérez, Iván Mouronte, Brais Lorenzo e Ángel Ramil reivindicámolas, dándolles un pulo ás menos coñecidas.

XANEIRO

L	M	M	X	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

FEBREIRO

L	M	M	X	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

MARZO

L	M	M	X	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

ABRIL

L	M	M	X	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

2024

MAIO

L	M	M	X	V	S	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

XUÑO

L	M	M	X	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

XULLO

L	M	M	X	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

AGOSTO

L	M	M	X	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

SETEMBRO

L	M	M	X	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

2024

OUTUBRO

L	M	M	X	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

NOVEMBRO

L	M	M	X	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

DECEMBRO

L	M	M	X	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Zoa o vento e ladran os cans
berran as choias, caen as noces
cantan os paxariños despedindo o sol do día
e este castelo cala

O silencio dos castelos non é tal se se fan as preguntas pertinentes e se estudan historicamente, arqueoloxicamente e incluso a nivel etnográfico e antropolóxico, se se atenden e se coidan como patrimonio e memoria da nosa historia como pobo. Unha historia que non só é dos señores que tiñan estes edificios, senón do pobo que coas súas rendas e o seu traballo permitiu edificalos. Un pobo que vivía a rentes do chan, mentres os nobres outeaban desde o alto.

Torres, fortalezas, casas fortes, casas torre, castelos... edificios senlleiros na paisaxe e de diversas funcións, perduran a día de hoxe desde os tempos medievais ou modernos. Algunhas marcan fitos xa sinalados noutrora: castros, mámoas, asentamentos antigos en continuidade, escollas sobranceiras que nos encollen o corazón se viaxamos ó seu pasado, que é o noso. Castelos de Lugo nas súas distintas terras e comarcas, este noso patrimonio acompañará o pasar do tempo no 2024 da man desta axenda.

ALEXANDRA CABANA OUTEIRO

2024

Xaneiro

Amarante

Edificado no século XIII sobre un vello castro, do antigo castelo quédannos poucos restos ó ser afectado polas revoltas irmandiñas, derrocado por mandado de Fernando de Acuña e reconfigurado como pazo. Era da liñaxe dos Nogueirol, cabaleiros destacados en ordes militares, que tiñan por costume seren enterrados no priorado de Vilar de Donas. O que temos agora é un impresionante pazo forte edificado no soar dun castelo derrocado, simbólico na Ulloa, confluencia de dous tempos e dous modos de vida e vivenda señoriais: o castelo e o pazo.

Do castelo medieval destaca unha grande estrutura de planta circular, torre ou reduto, seguramente do século XIV ou XV; do pazo moderno, do século XVII, a súa cheminea e as solainas de recanto, sobre importantes canzorros máis antigos semellantes en forma ós doutros castelos galegos.

ANTAS DE ULLA, A ULLOA

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

1

ANINOVO

DÍA MUNDIAL DO BRAILLE

LUNS SEGUNDA FEIRA

2

MARTES TERZA FEIRA

3 15 17 25

3

MÉRCORES CUARTA FEIRA

4

XOVES QUINTA FEIRA

XANEIRO

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

5

VENRES SEXTA FEIRA

6

REIS

7

SÁBADO
DOMINGO

3 15 17 25

8

LUNS SEGUNDA FEIRA

9

MARTES TERZA FEIRA

2024

XANEIRO

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

3 15 17 25

10

MÉRCORES CUARTA FEIRA

11

XOVES QUINTA FEIRA

12

VENRES SEXTA FEIRA

13

SÁBADO

14

DOMINGO

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

3 15 17 25

15

LUNS SEGUNDA FEIRA

16

MARTES TERZA FEIRA

17

MÉRCORES CUARTA FEIRA

18

XOVES QUINTA FEIRA

XANEIRO

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

19

VENRES SEXTA FEIRA

20

SÁBADO

21

DOMINGO

3 15 17 25

22

LUNS SEGUNDA FEIRA

23

MARTES TERZA FEIRA

2024

XANEIRO

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

24

MÉRCORES CUARTA FEIRA

25

XOVES QUINTA FEIRA

3 15 17 25

26

VENRES SEXTA FEIRA

27

SÁBADO

28

DOMINGO

1	2	3	4	5	**6**	**7**
8	9	10	11	12	13	**14**
15	16	17	18	19	20	**21**
22	23	24	25	26	27	**28**
29	30	31				

3 15 17 25

29

ANIVERSARIO DO NACEMENTO DE CASTELAO

LUNS SEGUNDA FEIRA

30

DÍA DA ILUSTRACIÓN

MARTES TERZA FEIRA

31

MÉRCORES CUARTA FEIRA

Notas

Notas

2024

Febreiro

Caldaloba

O castelo de Vilaxoán, coñecido como Caidaloba por chegar a eses señores no século XVIII, é un dos tres que sobreviviron ós Irmandiños segundo testemuñas do Preito Tabera-Fonseca. Asentada nun antigo castro, a torre de Caldaloba é símbolo pola resistencia que nela tivo Constanza de Castro, filla do mariscal Pardo de Cela, fronte os mandados dos Reis Católicos, logo de executaren a seu pai e a seu irmán. Alí se fixo forte con seu home durante un ano longo, ata rendelos do asedio a enfermidade duns e a morte de Constanza por beberen auga en mal estado, acaso envelenada.

O traballo preciso da pedra de xisto, os fermosos arcos fanados polo tempo, a lareira e os singulares pios no alto fan desta torre un exemplo de singular e contida beleza. A Vicepresidencia da Deputación de Lugo mercou recentemente unha boa parte da fortaleza e traballa na súa posta en valor.

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

1

XOVES QUINTA FEIRA

2

VENRES SEXTA FEIRA

2 9 16 24

3

SÁBADO

4

DOMINGO

5

LUNS SEGUNDA FEIRA

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

2 9 16 24

6

MARTES TERZA FEIRA

7

MÉRCORES CUARTA FEIRA

8

XOVES QUINTA FEIRA

9

VENRES SEXTA FEIRA

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

10

11

SÁBADO
DOMINGO

12

LUNS SEGUNDA FEIRA

2 9 16 24

13

MARTES DE ENTROIDO

MARTES TERZA FEIRA

14

MÉRCORES CUARTA FEIRA

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

15

XOVES QUINTA FEIRA

16

VENRES SEXTA FEIRA

2 9 16 24

17

SÁBADO

18

DOMINGO

19

LUNS SEGUNDA FEIRA

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

20

MARTES TERZA FEIRA

21

DÍA DA LINGUA MATERNA
DÍA DA LINGUA CATALÁ

MÉRCORES CUARTA FEIRA

2 9 16 24

22

XOVES QUINTA FEIRA

23

ANIVERSARIO DO NACEMENTO DE ROSALÍA DE CASTRO

VENRES SEXTA FEIRA

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

24

25

SÁBADO
DOMINGO

26

LUNS SEGUNDA FEIRA

2 9 16 24

27

MARTES TERZA FEIRA

28

MÉRCORES CUARTA FEIRA

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

29

XOVES QUINTA FEIRA

2 9 16 24

Notas

Notas

2024

Marzo

Candaira

A torre da Candaira foi construída a finais do século XII ou xa no XIII, nun románico tardío con arcos apuntados como os que a torre ten en distintos vans. Sitúase a media ladeira sobre un val, servindo de torre vixía. Hoxe en parte é reconstrución dos anos 80, pois as fotografías antigas amósannola sen a coroa de merlóns, porén o andar térreo e o primeiro andar son orixinais, acaso o que quedou logo dos Irmandiños.

As primeiras testemuñas documentais lévannos ó século XV e desde aí pode rastrexarse a propiedade de maneira continua: transmitida en ocasións por mulleres, en dote ou herdanza, chegou ó apelido Sarmiento no século XVI por casamento. Estes colocaron nela o seu escudo e ampliárona con outros edificios hoxe perdidos. Foi na primeira metade do XVII cando se deixou de vivir nela ó pasar ó morgado do pazo de Tor, no que estivo ata o XX.

MARZO

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

1

VENRES SEXTA FEIRA

2

SÁBADO

3

DOMINGO

3 10 17 25

4

LUNS SEGUNDA FEIRA

5

MARTES TERZA FEIRA

2024

MARZO

				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

6

MÉRCORES CUARTA FEIRA

7

XOVES QUINTA FEIRA

3 10 17 25

8

DÍA INTERNACIONAL DA MULLER TRABALLADORA

VENRES SEXTA FEIRA

9

SÁBADO

10

DÍA DA CLASE OBREIRA GALEGA

DOMINGO

MARZO

				1	2	**3**
4	5	6	7	8	9	**10**
11	12	13	14	15	16	**17**
18	19	20	21	22	23	**24**
25	26	27	**28**	**29**	30	**31**

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

11

LUNS SEGUNDA FEIRA

12

MARTES TERZA FEIRA

3 10 17 25

13

MÉRCORES CUARTA FEIRA

14

XOVES QUINTA FEIRA

2024

MARZO

				1	2	**3**
4	5	6	7	8	9	**10**
11	12	13	14	15	16	**17**
18	19	20	21	22	23	**24**
25	26	27	**28**	**29**	30	**31**

3 10 17 25

15

VENRES SEXTA FEIRA

16

SÁBADO

17

DOMINGO

18

LUNS SEGUNDA FEIRA

19

MARTES TERZA FEIRA

MARZO

				1	2	**3**
4	5	6	7	8	9	**10**
11	12	13	14	15	16	**17**
18	19	20	21	22	23	**24**
25	26	27	**28**	**29**	30	**31**

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

20

MÉRCORES CUARTA FEIRA

21

DÍA MUNDIAL DA POESÍA

XOVES QUINTA FEIRA

3 10 17 25

22

VENRES SEXTA FEIRA

23

SÁBADO

24

DOMINGO

2024

MARZO

MARZO

				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

25

LUNS SEGUNDA FEIRA

26

MARTES TERZA FEIRA

3 10 17 25

27

DÍA DO TEATRO

MÉRCORES CUARTA FEIRA

28

XOVES SANTO

XOVES QUINTA FEIRA

2024

MARZO

				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

29
VENRES SANTO

30

31

VENRES SEXTA FEIRA

SÁBADO
DOMINGO

3 10 17 25

Notas

Notas

Abril

Castro Candaz

O nome de Castro Candaz e as lendas que sobre el circulan levan a orixe deste asentamento ó tempo dos castros ou dos romanos, mais non temos testemuño arqueolóxico de tanta antigüidade, malia ser esta probable. Mais si sabemos do castelo no século XV: foi centro da xurisdición dos Taboada, derrubado na grande revolta irmandiña, reconstruído pola mesma familia e feito derrocar polos Reis Católicos na súa viaxe a Santiago por volta de 1486. Daquilo non se debeu recuperar, mais o territorio seguiu a ser xurisdición dos Taboada ata a Idade Moderna.

Ó seu arredor, ritmos e pegadas dun mundo agrario cabo do grande río Miño, en ribeiras de excepcional riqueza que foron asolagadas polo encoro de Belesar en 1963. Desde aquela, cando baixa moito o nivel da auga, muros e muras emerxen como símbolo da nosa historia agochada.

ABRIL

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

1 8 15 25

1

DÍA DAS ARTES GALEGAS
DEDICADO A FRANCISCO ASOREY

LUNS SEGUNDA FEIRA

2

DÍA DO LIBRO INFANTIL E XUVENIL

MARTES TERZA FEIRA

3

MÉRCORES CUARTA FEIRA

4

XOVES QUINTA FEIRA

1	2	3	4	5	6	**7**
8	9	10	11	12	13	**14**
15	16	17	18	19	20	**21**
22	23	24	25	26	27	**28**
29	30					

5

VENRES SEXTA FEIRA

6

SÁBADO

7

DOMINGO

1 8 15 25

8

LUNS SEGUNDA FEIRA

9

MARTES TERZA FEIRA

1	2	3	4	5	6	**7**
8	9	10	11	12	13	**14**
15	16	17	18	19	20	**21**
22	23	24	25	26	27	**28**
29	30					

1 8 15 25

10

MÉRCORES CUARTA FEIRA

11

XOVES QUINTA FEIRA

12

VENRES SEXTA FEIRA

13

SÁBADO

14

DOMINGO

1	2	3	4	5	6	**7**
8	9	10	11	12	13	**14**
15	16	17	18	19	20	**21**
22	23	24	25	26	27	**28**
29	30					

15

LUNS SEGUNDA FEIRA

16

MARTES TERZA FEIRA

1 8 15 25

17

DÍA INTERNACIONAL DA LOITA LABREGA
VÍA CAMPESIÑA

MÉRCORES CUARTA FEIRA

18

XOVES QUINTA FEIRA

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

19

VENRES SEXTA FEIRA

20

SÁBADO

21

DOMINGO

1 8 15 25

22

LUNS SEGUNDA FEIRA

23

DÍA INTERNACIONAL DO LIBRO

MARTES TERZA FEIRA

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

1 8 15 25

24

MÉRCORES CUARTA FEIRA

25

XOVES QUINTA FEIRA

26

VENRES SEXTA FEIRA

27

DÍA DO DESEÑO GRÁFICO

SÁBADO

28

DOMINGO

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

29

LUNS SEGUNDA FEIRA

30

MARTES TERZA FEIRA

1 8 15 25

Notas

Notas

2024

Maio

Castro de Ouro

Fortaleza asentada nun alto sobre o val do Ouro, ocupa un espazo antes castrexo e logo romano. Temos referencias a ela xa desde o século XI, cando é doada á sé episcopal de San Martiño e logo á de Mondoñedo, que manterá unha relación de conflito en todo o medievo coa veciñanza e o concello de Castro de Ouro, que se resistían ós seus mandados e obrigas económicas. Nesas xeiras, a mitra mantivo no castelo a súa residencia na bisbarra, un cárcere na torre ata o século XVII e a propiedade ata o século XVIII.

Castro de Ouro é parte do escenario real e xa tamén mítico da traizón e caída do Mariscal Pardo de Cela: cabo del foi apresado e mesmo enfronte situábase a impoñente Frouseira, onde o Mariscal loitara durante máis de dous anos e medio contra os mandados dos Reis Católicos. Visitar esta fortaleza é, tamén, visitar unha pasaxe fundamental da nosa historia.

ALFOZ, A MARIÑA

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

1

DÍA INTERNACIONAL DA CLASE TRABALLADORA

MÉRCORES CUARTA FEIRA

2

XOVES QUINTA FEIRA

1 7 15 25 30

3

VENRES SEXTA FEIRA

4

SÁBADO

5

DÍA MUNDIAL DA LINGUA PORTUGUESA

DOMINGO

MAIO

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

1 7 15 23 30

6

LUNS SEGUNDA FEIRA

7

MARTES TERZA FEIRA

8

MÉRCORES CUARTA FEIRA

9

XOVES QUINTA FEIRA

2024

MAIO

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

10

VENRES SEXTA FEIRA

11

SÁBADO

12

DOMINGO

1 7 15 25 30

13

LUNS SEGUNDA FEIRA

14

MARTES TERZA FEIRA

MAIO

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

15

MÉRCORES CUARTA FEIRA

16

XOVES QUINTA FEIRA

1 7 15 25 30

17

DÍA DAS LETRAS GALEGAS
DEDICADO A LUISA VILLALTA

VENRES SEXTA FEIRA

18

DÍA INTERNACIONAL DOS MUSEOS

SÁBADO

19

DOMINGO

2024

LUISA VILLALTA

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

20

LUNS SEGUNDA FEIRA

21

DÍA MUNDIAL DA DIVERSIDADE CULTURAL PARA O DIÁLOGO E O DESENVOLVEMENTO

MARTES TERZA FEIRA

1 7 15 23 30

22

MÉRCORES CUARTA FEIRA

23

XOVES QUINTA FEIRA

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

24

VENRES SEXTA FEIRA

25

SÁBADO

26

DOMINGO

1 7 15 25 30

27

LUNS SEGUNDA FEIRA

28

MARTES TERZA FEIRA

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

29

MÉRCORES CUARTA FEIRA

30

XOVES QUINTA FEIRA

1 7 15 25 30

31

VENRES SEXTA FEIRA

Notas

2024

MAIO

Notas

2024

Xuño

Castroverde

Con Pambre e Caldaloba, o de Castroverde é un dos tres castelos superviventes ós Irmandiños segundo testemuñas no Preito Tabera-Fonseca. Foron os Castro de Lemos quen o construíron a finais do XIV ou comezos do XV, e viviu as disputas entre liñaxes nobiliarias e poderes eclesiásticos que devecían polo control da terra de Castroverde e de Luaces, moi achegada á cidade de Lugo e de grande importancia agraria. O propio señor de Pambre, Sancho Sánchez de Ulloa, tomoulio á súa curmá Isabel de Castro e os herdeiros dela vanllo vender ó conde de Altamira xa no século XVI.

A súa torre de homenaxe, sinalada co guerreiro que o pobo recoñece como gaiteiro, é a mostra máis clara do seu antigo esplendor; mais da vella fortaleza tamén quedan restos de muros e troneiras, e unha garita e arquiños conopiais que sobresaen por detrás das casas que se apoiaron nos seus muros.

CASTROVERDE, LUGO

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

1

SÁBADO

2

DOMINGO

3

LUNS SEGUNDA FEIRA

6 14 21 28

4

MARTES TERZA FEIRA

5

DÍA MUNDIAL DO MEDIO AMBIENTE

MÉRCORES CUARTA FEIRA

					1	**2**
3	4	5	6	7	8	**9**
10	11	12	13	14	15	**16**
17	18	19	20	21	22	**23**
24	25	26	27	28	29	**30**

6 14 21 28

6

XOVES QUINTA FEIRA

7

VENRES SEXTA FEIRA

8

SÁBADO

9

DÍA INTERNACIONAL DOS ARQUIVOS

DOMINGO

10

LUNS SEGUNDA FEIRA

					1	**2**
3	4	5	6	7	8	**9**
10	11	12	13	14	15	**16**
17	18	19	20	21	22	**23**
24	25	26	27	28	29	**30**

11

MARTES TERZA FEIRA

12

MÉRCORES CUARTA FEIRA

6 14 21 28

13

XOVES QUINTA FEIRA

14

VENRES SEXTA FEIRA

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

6 14 21 28

15

SÁBADO

16

DOMINGO

17

LUNS SEGUNDA FEIRA

18

MARTES TERZA FEIRA

19

MÉRCORES CUARTA FEIRA

					1	**2**
3	4	5	6	7	8	**9**
10	11	12	13	14	15	**16**
17	18	19	20	21	22	**23**
24	25	26	27	28	29	**30**

20

XOVES QUINTA FEIRA

21

VENRES SEXTA FEIRA

6 14 21 28

22

SÁBADO

23

DOMINGO

24

LUME NOVO
SAN XOÁN

LUNS SEGUNDA FEIRA

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

6 14 21 28

25

DÍA DA XENTE DO MAR

MARTES TERZA FEIRA

26

MÉRCORES CUARTA FEIRA

27

XOVES QUINTA FEIRA

28

DÍA INTERNACIONAL DO ORGULLO LGTBI+

VENRES SEXTA FEIRA

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

29

30

SÁBADO
DOMINGO

6 14 21 28

Notas

Notas

2024

Xullo

Doiras

A situación do castelo de Doiras, a máis de 700m de altitude nun áspero outeiro entre as altas e dondas montañas dos Ancares, achégalle unha visión poderosa e desafiante dos arredores. Co río Cancelada ó pé, desde el vixiábase un amplo territorio de importancia crucial no acceso a Galicia desde o leste e a meseta castelá: a vía XIX, a ponte medieval, o camiño de Santiago.

Foi edificado no século XV, logo das revoltas irmandiñas, en pedra pizarra e cun deseño sinxelo pero rotundo, acorde coa súa funcionalidade. Consérvase a torre da homenaxe e o recinto amurallado cunha torre circular e todo coroado de merlóns, en restauro último nos anos oitenta. Velo de lonxe e tamén desde o seu propio recinto achega unha emocionante perspectiva do seu valor e utilidade orixinal, e da xoia monumental que é hoxe.

CERVANTES, OS ANCARES

1	2	3	4	5	6	**7**
8	9	10	11	12	13	**14**
15	16	17	18	19	20	**21**
22	23	24	**25**	26	27	**28**
29	30	31				

5 13 21 27

1

LUNS SEGUNDA FEIRA

2

MARTES TERZA FEIRA

3

MÉRCORES CUARTA FEIRA

4

XOVES QUINTA FEIRA

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

5 13 21 27

5

VENRES SEXTA FEIRA

6

SÁBADO

7

DOMINGO

8

LUNS SEGUNDA FEIRA

9

MARTES TERZA FEIRA

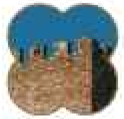

XULLO

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

10

MÉRCORES CUARTA FEIRA

11

XOVES QUINTA FEIRA

5 13 21 27

12

VENRES SEXTA FEIRA

13

SÁBADO

14

DOMINGO

2024

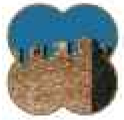

XULLO

1	2	3	4	5	6	**7**
8	9	10	11	12	13	**14**
15	16	17	18	19	20	**21**
22	23	24	**25**	26	27	**28**
29	30	31				

5 13 21 27

15

LUNS SEGUNDA FEIRA

16

MARTES TERZA FEIRA

17

MÉRCORES CUARTA FEIRA

18

XOVES QUINTA FEIRA

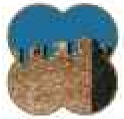

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

19

VENRES SEXTA FEIRA

20

SÁBADO

21

DOMINGO

5 13 21 27

22

LUNS SEGUNDA FEIRA

23

MARTES TERZA FEIRA

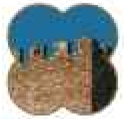

XULLO

1	2	3	4	5	6	**7**
8	9	10	11	12	13	**14**
15	16	17	18	19	20	**21**
22	23	24	**25**	26	27	**28**
29	30	31				

5 13 21 27

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

24

MÉRCORES CUARTA FEIRA

25

DÍA DA PATRIA GALEGA

XOVES QUINTA FEIRA

26

VENRES SEXTA FEIRA

27

SÁBADO

28

DOMINGO

2024

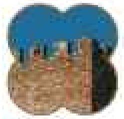

XULLO

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

5 13 21 27

29

LUNS SEGUNDA FEIRA

30

MARTES TERZA FEIRA

31

MÉRCORES CUARTA FEIRA

Notas

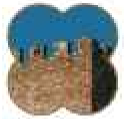

Notas

2024

Agosto

Pambre

Altivo e maxestoso nun rochedo sobre do río do mesmo nome, preto do camiño real e o de Santiago, o castelo de Pambre edificouse a finais do século XIV e converteuse no novo predio principal da poderosa liñaxe dos Ulloa. O seu lugar xa tiña a igrexa parroquial e unha antiga necrópole, nun espazo singular e rico e de ocupación inda máis antiga, co castro de Remonde do outro lado do río. Foi Gonzalo Ozores de Ulloa quen o mandou facer, e seu fillo Lopo e logo seu neto Sancho amplíano acadando conformación pacega e especial dureza defensiva.

Logo de centurias de descoido e abandono, hoxe podemos visitalo e mergullarnos neste grande exemplo de castelo baixomedieval que rematou perdendo as outras funcións mais foi salvado por conservar a de cabeceira dun lugar agrario e a de testemuña memorialista, cando non lendaria.

PALAS DE REI, A ULLOA

AGOSTO

			1	2	3	**4**
5	6	7	8	9	10	**11**
12	13	14	**15**	16	17	**18**
19	20	21	22	23	24	**25**
26	27	28	29	30	31	

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

1

XOVES QUINTA FEIRA

2

VENRES SEXTA FEIRA

4 12 19 26

3

SÁBADO

4

DOMINGO

5

LUNS SEGUNDA FEIRA

AGOSTO 2024

AGOSTO

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

6

MARTES TERZA FEIRA

7

MÉRCORES CUARTA FEIRA

4 12 19 26

8

XOVES QUINTA FEIRA

9

VENRES SEXTA FEIRA

2024

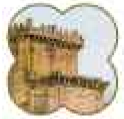

AGOSTO

AGOSTO

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

10

SÁBADO

11

DOMINGO

12

LUNS SEGUNDA FEIRA

4 12 19 26

13

MARTES TERZA FEIRA

14

MÉRCORES CUARTA FEIRA

2024

AGOSTO

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

15

ASUNCIÓN

XOVES QUINTA FEIRA

16

VENRES SEXTA FEIRA

4 12 19 26

17

DÍA DA GALIZA MÁRTIR
ANIVERSARIO DO ASASINATO DE ALEXANDRE BÓVEDA

SÁBADO

18

DOMINGO

19

LUNS SEGUNDA FEIRA

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

4 12 19 26

20

MARTES TERZA FEIRA

21

MÉRCORES CUARTA FEIRA

22

XOVES QUINTA FEIRA

23

VENRES SEXTA FEIRA

AGOSTO

			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

24

SÁBADO

25

DOMINGO

26

LUNS SEGUNDA FEIRA

4 12 19 26

27

MARTES TERZA FEIRA

28

MÉRCORES CUARTA FEIRA

2024

AGOSTO

			1	2	3	**4**
5	6	7	8	9	10	**11**
12	13	14	**15**	16	17	**18**
19	20	21	22	23	24	**25**
26	27	28	29	30	31	

4 12 19 26

29

XOVES QUINTA FEIRA

30

VENRES SEXTA FEIRA

31

SÁBADO

Notas

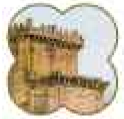

Notas

2024

Setembro

A Proba de Burón

Durante a Revolución Irmandiña erguéronse dez mil homes de Burón e Navia, comandados por Pedro Osorio, e cercaron e derribaron as fortalezas dos señores feudais, entre elas esta. O seu primeiro testemuño documental lévanos a 1490, despois das Irmandades, coas servidumes que se establecían para os veciños en favor da señora Urraca de Moscoso, incluíndo serventías nas torres e fortaleza de Burón, que xa reconstruíran estes Moscoso coa forza de traballo dos servos e incluso cos seus carros e bois.

Consérvase de maneira moi precaria parte dunha das súas torres e algo dos muros, e disque os restos dos cimentos dalgunha torre máis, catro en total segundo a memoria popular. Chegou á propiedade do Conde de Altamira no século XVI e ata mediados do século XX conservou o seu uso como vivenda, para o que se abriron ventás contemporáneas, estando agora abandonada na súa ruína.

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

2 11 17 24

1

DOMINGO

2

LUNS SEGUNDA FEIRA

3

MARTES TERZA FEIRA

4

MÉRCORES CUARTA FEIRA

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

5

XOVES QUINTA FEIRA

6

VENRES SEXTA FEIRA

2 11 17 24

7

SÁBADO

8

DOMINGO

9

LUNS SEGUNDA FEIRA

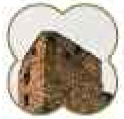

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

10

MARTES TERZA FEIRA

11

MÉRCORES CUARTA FEIRA

2 11 17 24

12

XOVES QUINTA FEIRA

13

VENRES SEXTA FEIRA

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

14

15

SÁBADO
DOMINGO

16

LUNS SEGUNDA FEIRA

2 11 17 24

17

MARTES TERZA FEIRA

18

MÉRCORES CUARTA FEIRA

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

19

XOVES QUINTA FEIRA

20

VENRES SEXTA FEIRA

2 11 17 24

21

SÁBADO

22

DOMINGO

23

DÍA INTERNACIONAL DAS LINGUAS DE SINAIS

LUNS SEGUNDA FEIRA

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

24

MARTES TERZA FEIRA

25

MÉRCORES CUARTA FEIRA

2 11 17 24

26

DÍA EUROPEO DAS LINGUAS

XOVES QUINTA FEIRA

27

VENRES SEXTA FEIRA

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

28

SÁBADO

29

DOMINGO

30

LUNS SEGUNDA FEIRA

2 11 17 24

Notas

Notas

Outubro

Sarria

Sarria aparece en documentos da plena Idade Media canda o título de comes, e a esta realidade, que no século XII comeza a ostentar a familia dos Castro, pertence a súa fortaleza. Destacado señorío en todo o medievo, o condado levábase xunto co título de conde de Lemos, e antes tamén co de Trastámara. O castelo dominaba unha extensa e rica veiga e sufriu a acción das Irmandades. Recuperaríase, pero sabemos por un inventario que en 1603 o seu estado era moi precario.

En época contemporánea levou o golpe de graza: a casa de Alba desfaise del a mediados do XIX, úsase a pedra para obras diversas, derrúbanse estruturas e céganse os foxos co cascallo. En mans privadas quedou outra parte: do vello conxunto fortificado hoxe só nos queda unha torre de recanto con fronte semicircular e parte dos muros da muralla, sobre os que se fixo unha escaleira.

	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

1

MARTES TERZA FEIRA

2

MÉRCORES CUARTA FEIRA

2 10 17 24

3

XOVES QUINTA FEIRA

4

VENRES SEXTA FEIRA

OUTUBRO

	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

5

SÁBADO

6

DOMINGO

7

LUNS SEGUNDA FEIRA

2 10 17 24

8

MARTES TERZA FEIRA

9

MÉRCORES CUARTA FEIRA

2024

OUTUBRO

	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

10
XOVES QUINTA FEIRA

11
VENRES SEXTA FEIRA

2 10 17 24

12
DÍA DA RESISTENCIA INDÍXENA

SÁBADO

13
DOMINGO

14
LUNS SEGUNDA FEIRA

OUTUBRO

	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

15

DÍA INTERNACIONAL DAS MULLERES RURAIS

MARTES TERZA FEIRA

16

MÉRCORES CUARTA FEIRA

2 10 17 24

17

XOVES QUINTA FEIRA

18

VENRES SEXTA FEIRA

OUTUBRO

	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

2 10 17 24

19

SÁBADO

20

DOMINGO

21

LUNS SEGUNDA FEIRA

22

MARTES TERZA FEIRA

23

MÉRCORES CUARTA FEIRA

2024

OUTUBRO

OUTUBRO

	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

24

DÍA INTERNACIONAL DAS BIBLIOTECAS

XOVES QUINTA FEIRA

25

VENRES SEXTA FEIRA

2 10 17 24

26

27

SÁBADO

DOMINGO

28

LUNS SEGUNDA FEIRA

2024

OUTUBRO

	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

29

MARTES TERZA FEIRA

30

MÉRCORES CUARTA FEIRA

2 10 17 24

31

DÍA DO SAMAÍN

XOVES QUINTA FEIRA

Notas

Notas

2024

Novembro

Torres Novais

Castelo de montaña e vixía de camiños e peregrinos, a orixe da fortaleza de Torres Novais está no século X. Foi propiedade dos cabaleiros da Orde Hospitalaria de San Xoán de Xerusalén ou Orde de Malta, que dominaba un amplísimo couto a ambos lados do Sil e na serra alta, na terra de Quiroga. Testemuña da Orde é a cruz que coroa a porta, sendo esta fortaleza o seu principal bastión militar no territorio e onde residían os comendadores.

Consérvanse parte dos muros do recinto, asentado nun rexo outeiro sobre do río, e tamén da torre, a parte máis antiga, e da parte palaciana, un pouco posterior. A cor rubia da pedra oxidada e unha fermosa e tardía ventá aximezada singularizan o edificio, moi sobrio en xeral; e as historias sobre pasadizos e doncelas fan de Torres Novais unha fortaleza lendaria ó carón dun río Sil de dourados recordos.

NOVEMBRO

				1	2	**3**
4	5	6	7	8	9	**10**
11	12	13	14	15	16	**17**
18	19	20	21	22	23	**24**
25	26	27	28	29	30	

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

1

SANTOS

VENRES SEXTA FEIRA

2

SÁBADO

3

DOMINGO

4 12 19 26

4

LUNS SEGUNDA FEIRA

5

DÍA MUNDIAL DA LINGUA ROMANÍ

MARTES TERZA FEIRA

2024

NOVEMBRO

				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

4 12 19 26

6

MÉRCORES CUARTA FEIRA

7

XOVES QUINTA FEIRA

8

VENRES SEXTA FEIRA

9

SÁBADO

10

DOMINGO

				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

4 12 19 26

11

LUNS SEGUNDA FEIRA

12

MARTES TERZA FEIRA

13

DÍA DAS LIBRARÍAS

MÉRCORES CUARTA FEIRA

14

XOVES QUINTA FEIRA

				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

4 12 19 26

15

VENRES SEXTA FEIRA

16

SÁBADO

17

DOMINGO

18

LUNS SEGUNDA FEIRA

19

MARTES TERZA FEIRA

				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

20

DÍA INTERNACIONAL DOS DEREITOS DAS CRIANZAS

MÉRCORES CUARTA FEIRA

21

XOVES QUINTA FEIRA

4 12 19 26

22

DÍA DA MÚSICA

VENRES SEXTA FEIRA

23

SÁBADO

24

DOMINGO

NOVEMBRO

				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

25

DÍA CONTRA A VIOLENCIA DE XÉNERO

LUNS SEGUNDA FEIRA

26

MARTES TERZA FEIRA

4 12 19 26

27

MÉRCORES CUARTA FEIRA

28

XOVES QUINTA FEIRA

				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

29

VENRES SEXTA FEIRA

30

SÁBADO

4 12 19 26

Notas

Notas

2024

Decembro

Xiá

A torre de Xiá, enriba dun penedo preto do río Narla, aseñoraba un territorio estremeiro da xurisdición dos Ulloa. O couto da Rocha de Narla pertenceu á Orde de Santiago ó doarllo un Ulloa, mais eran os cabaleiros leigos os que levaban terra e castelo, en violentas disputas entre estirpes no convulso século XIV. A liñaxe dos Seixas estableceu neste castelo o seu soar familiar e, logo de ser derrubada pola Irmandade, déronlle a comezos do século XVI unha estética pacega renacentista ben fermosa da que destacan especialmente unha ventá e as lareiras coroadas por leóns e dragóns e incluso unha figa.

Tamén coñecido como fortaleza de San Paio de Narla, podemos visitalo cumpridamente ó ser un museo da Rede Museística Provincial con grande valor etnográfico e histórico e cunha importante programación cultural.

FRIOL, LUGO

DECEMBRO

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

1

DOMINGO

2

LUNS SEGUNDA FEIRA

1 8 15 22 30

3

DÍA INTERNACIONAL DAS PERSOAS CON DISCAPACIDADE
DÍA INTERNACIONAL DO ÉUSCARO

MARTES TERZA FEIRA

4

MÉRCORES CUARTA FEIRA

2024

DECEMBRO

DECEMBRO

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

5

XOVES QUINTA FEIRA

6

DÍA DA CONSTITUCIÓN

VENRES SEXTA FEIRA

1 8 15 22 30

7

SÁBADO

8

INMACULADA CONCEPCIÓN

DOMINGO

9

LUNS SEGUNDA FEIRA

2024

DECEMBRO

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

10

DÍA DOS DEREITOS HUMANOS
DÍA MUNDIAL DOS DEREITOS DOS ANIMAIS

MARTES TERZA FEIRA

11

MÉRCORES CUARTA FEIRA

1 8 15 22 30

12

XOVES QUINTA FEIRA

13

VENRES SEXTA FEIRA

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

1 8 15 22 30

14

SÁBADO

15

DOMINGO

16

LUNS SEGUNDA FEIRA

17

MARTES TERZA FEIRA

18

MÉRCORES CUARTA FEIRA

DECEMBRO

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

19

XOVES QUINTA FEIRA

20

VENRES SEXTA FEIRA

1 8 15 22 30

21

SÁBADO

22

DOMINGO

23

LUNS SEGUNDA FEIRA

2024

DECEMBRO

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

24

MARTES TERZA FEIRA

25

NADAL

MÉRCORES CUARTA FEIRA

1 8 15 22 30

26

XOVES QUINTA FEIRA

27

VENRES SEXTA FEIRA

DECEMBRO

						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS E COMARCAS DE LUGO

28

SÁBADO

29

DOMINGO

30

LUNS SEGUNDA FEIRA

1 8 15 22 30

31

MARTES TERZA FEIRA

Notas

2024

DECEMBRO

Notas

2025

Xaneiro

Tovar

Asentada nun amplo e fértil val, a fortaleza de Tovar foi feita por Antonio de Tovar, xentilhome do césar Carlos I, e a súa muller Blanca segundo inda se pode ler no testemuño epigráfico que lle puxo o ramo ó edificio en 1530. Da vella torre de Canedo, medieval e moi deteriorada, xurdiu este novo pazo fortaleza que xunta o aspecto defensivo coas comodidades dun espazo residencial: dúas torres con barbacás corridas sobre canzorros, seteiras e troneiras conviven coa fermosura dun sinxelo gótico isabelino e elementos renacentistas que se amosan en arcos e molduras de abondosas portas e ventás, nas chemineas, clipeos e brasóns e outros elementos decorativos. Brianda, filla herdeira de Antonio e Blanca, vai casar con Fernán Pérez das Seixas, entroncando Tovar con San Paio de Narla. Rehabilitada desde hai un tempo, acolle un centro de interpretación dos pazos galegos cun espazo etnográfico, con destaque dos xoguetes tradicionais.

LOURENZÁ, A MARIÑA

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

1

ANINOVO

DÍA MUNDIAL DO BRAILLE

MÉRCORES CUARTA FEIRA

2

XOVES QUINTA FEIRA

3

VENRES SEXTA FEIRA

4

SÁBADO

5

DOMINGO

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

6
REIS

LUNS SEGUNDA FEIRA

7

MARTES TERZA FEIRA

8

MÉRCORES CUARTA FEIRA

9

XOVES QUINTA FEIRA

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

10

VENRES SEXTA FEIRA

11

SÁBADO

12

DOMINGO

13

LUNS SEGUNDA FEIRA

14

MARTES TERZA FEIRA

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

15

MÉRCORES CUARTA FEIRA

16

XOVES QUINTA FEIRA

17

VENRES SEXTA FEIRA

18

SÁBADO

19

DOMINGO

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

20

LUNS SEGUNDA FEIRA

21

MARTES TERZA FEIRA

22

MÉRCORES CUARTA FEIRA

23

XOVES QUINTA FEIRA

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

24

VENRES SEXTA FEIRA

25

26

SÁBADO
DOMINGO

27

LUNS SEGUNDA FEIRA

28

MARTES TERZA FEIRA

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

29

ANIVERSARIO DO NACEMENTO DE CASTELAO

MÉRCORES CUARTA FEIRA

30

DÍA DA ILUSTRACIÓN

XOVES QUINTA FEIRA

31

VENRES SEXTA FEIRA

Notas

Notas

2025

XANEIRO

L	M	M	X	V	S	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

FEBREIRO

L	M	M	X	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

MARZO

L	M	M	X	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

ABRIL

L	M	M	X	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

MAIO

L	M	M	X	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

XUÑO

L	M	M	X	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

XULLO

L	M	M	X	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

AGOSTO

L	M	M	X	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

SETEMBRO

L	M	M	X	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

OUTUBRO

L	M	M	X	V	S	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

NOVEMBRO

L	M	M	X	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

DECEMBRO

L	M	M	X	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

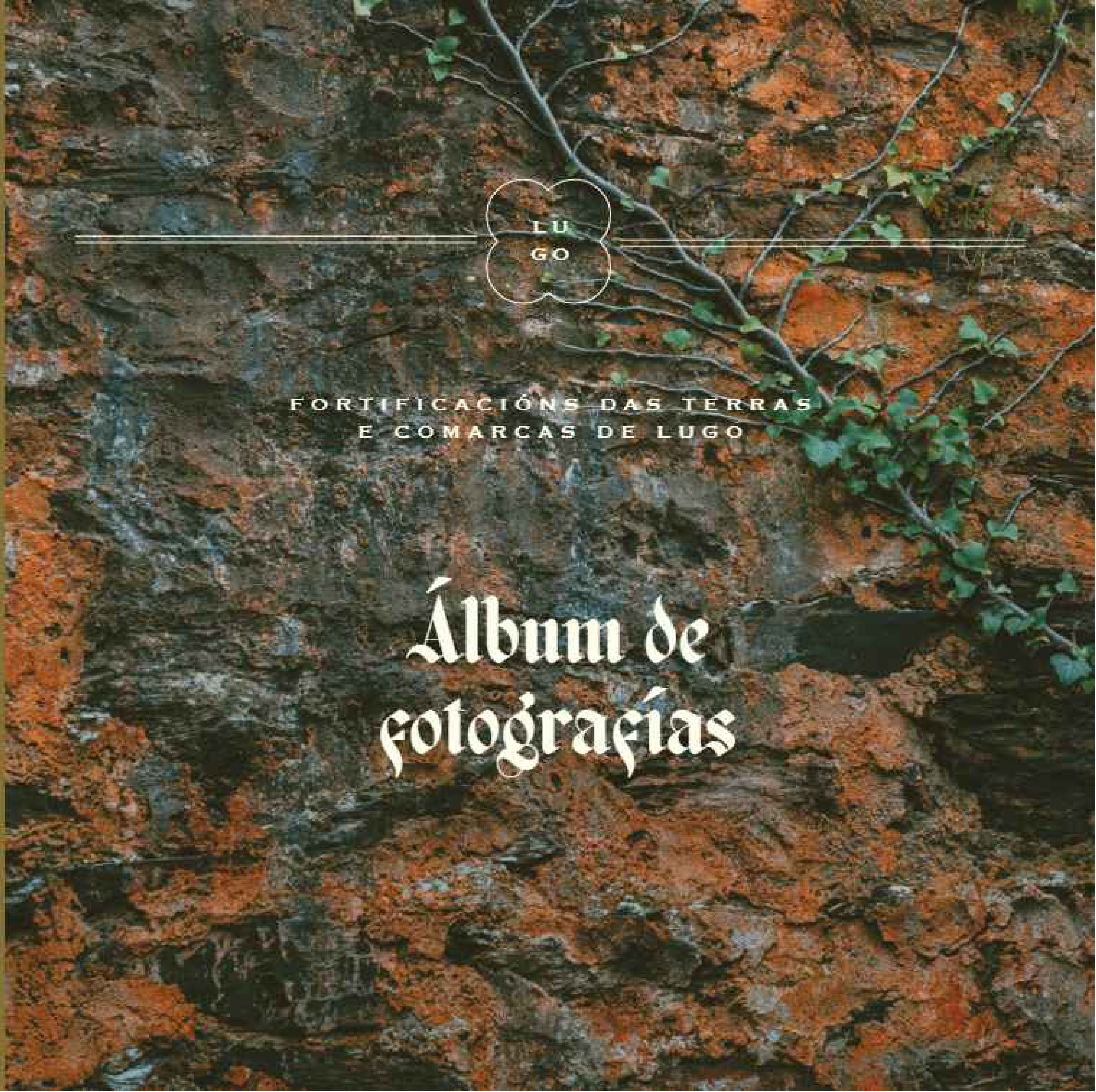

LU
GO

FORTIFICACIÓNS DAS TERRAS
E COMARCAS DE LUGO

Álbum de fotografías

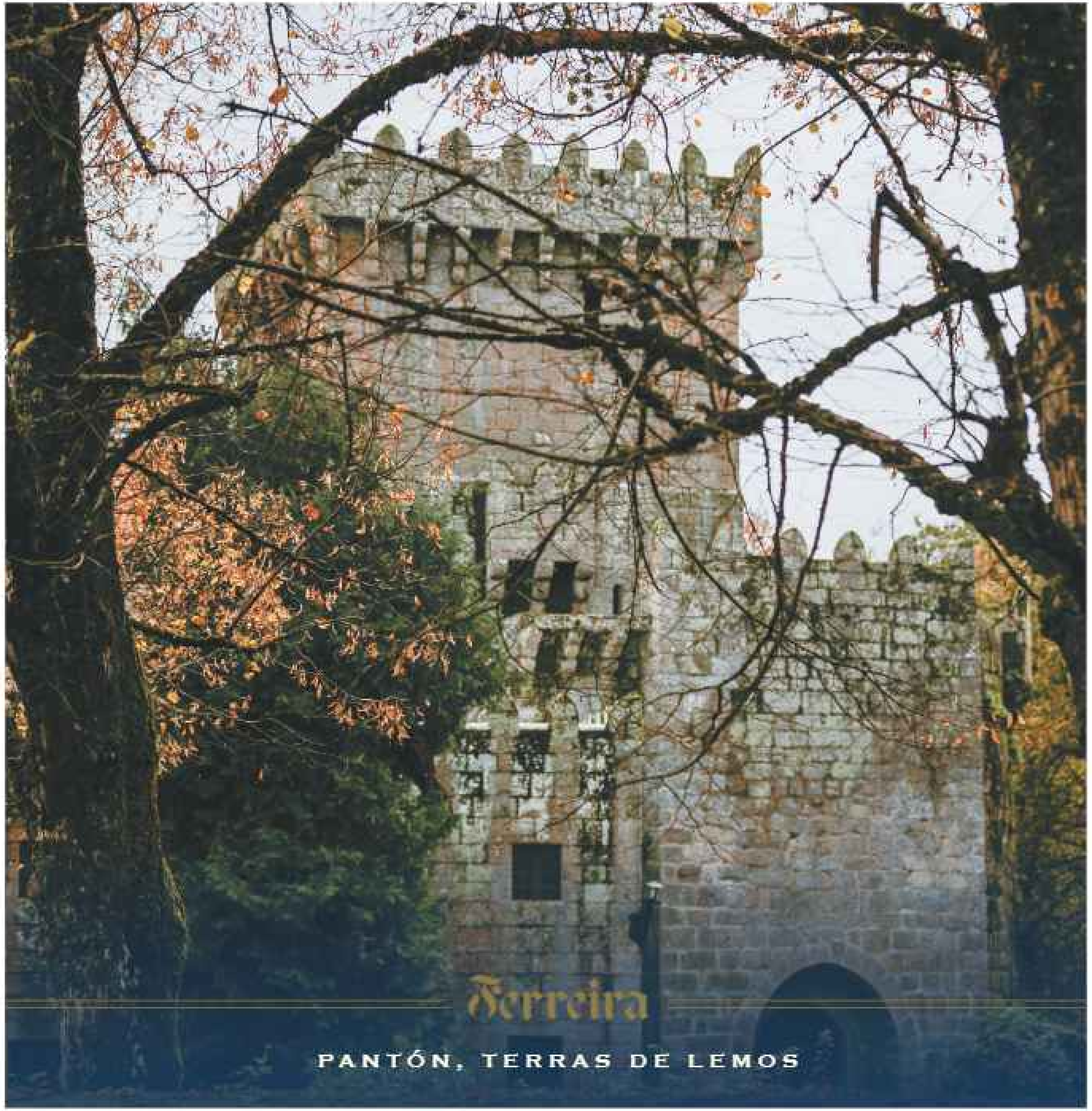

Ferreira

PANTÓN, TERRAS DE LEMOS

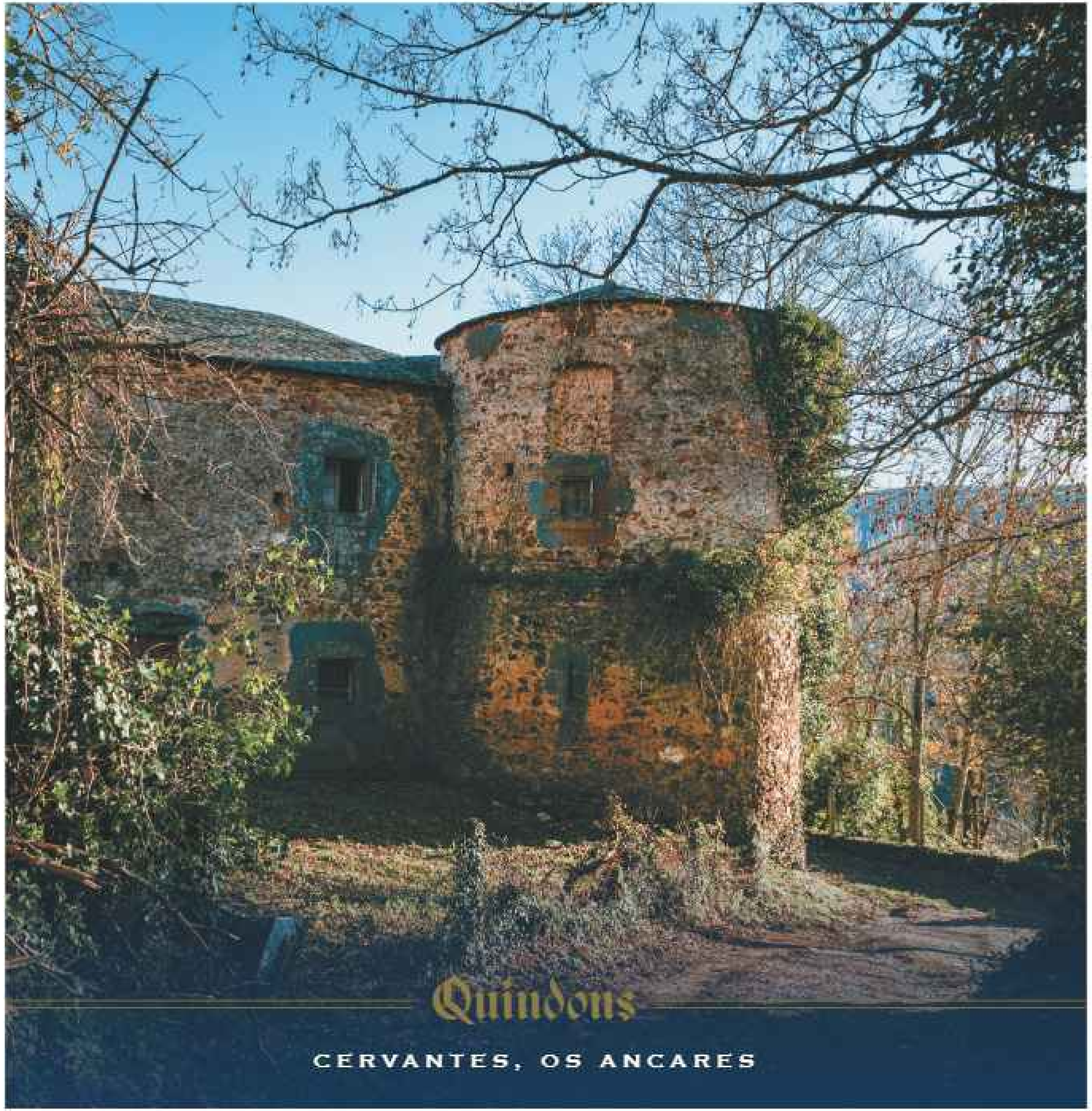

Quindous

CERVANTES, OS ANCARES

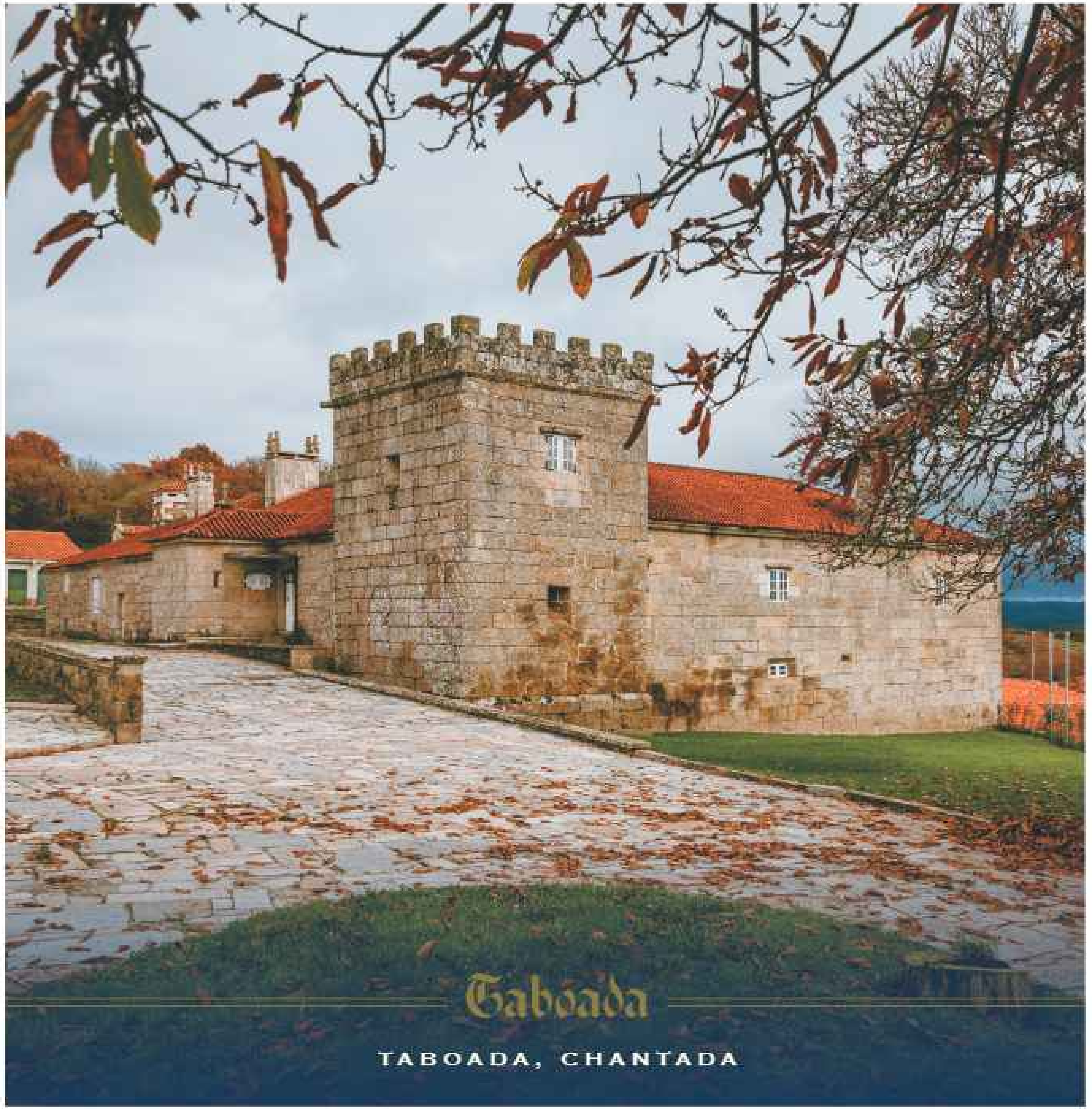

Taboada

TABOADA, CHANTADA

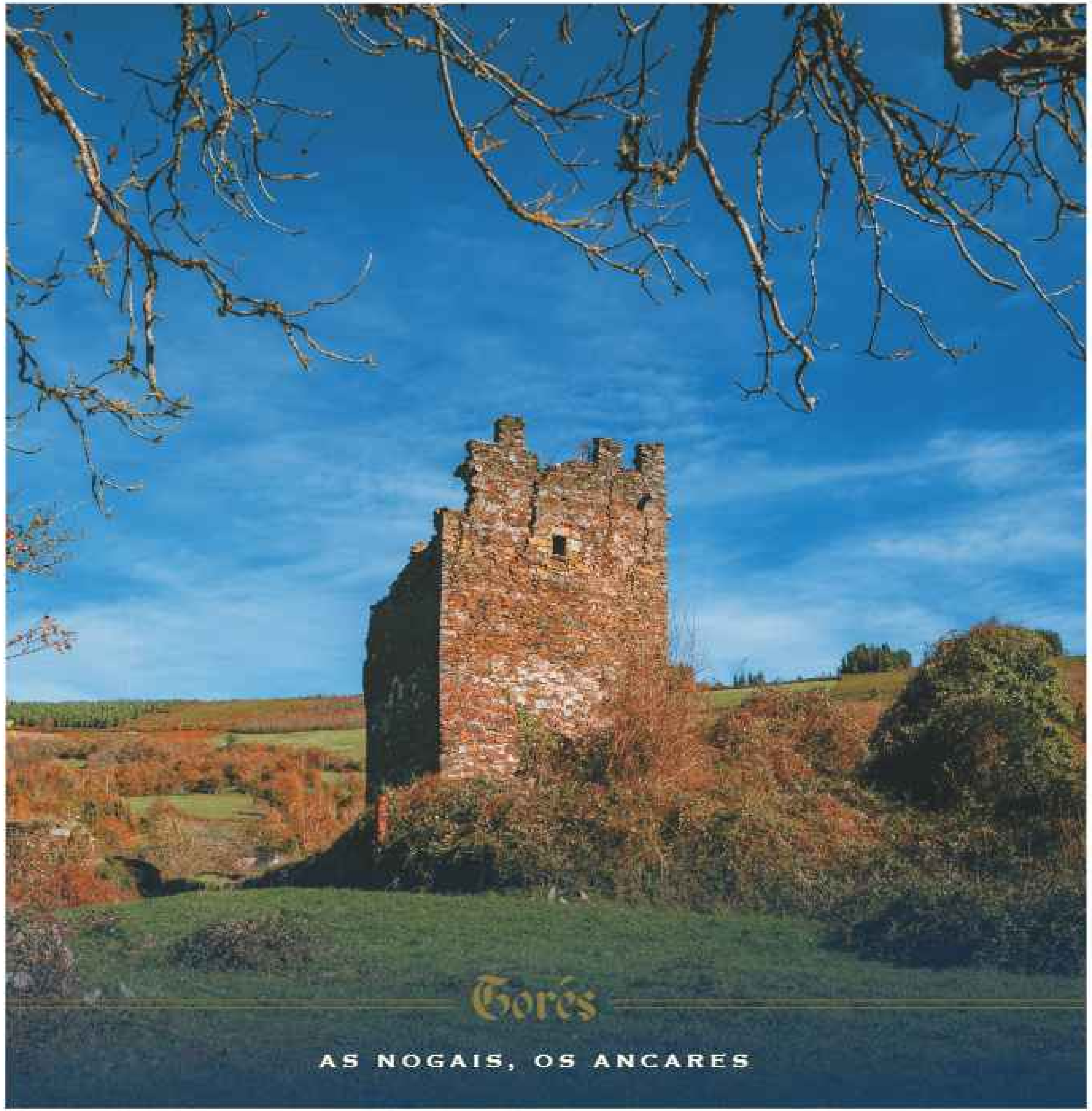

Torés

AS NOGAIS, OS ANCARES

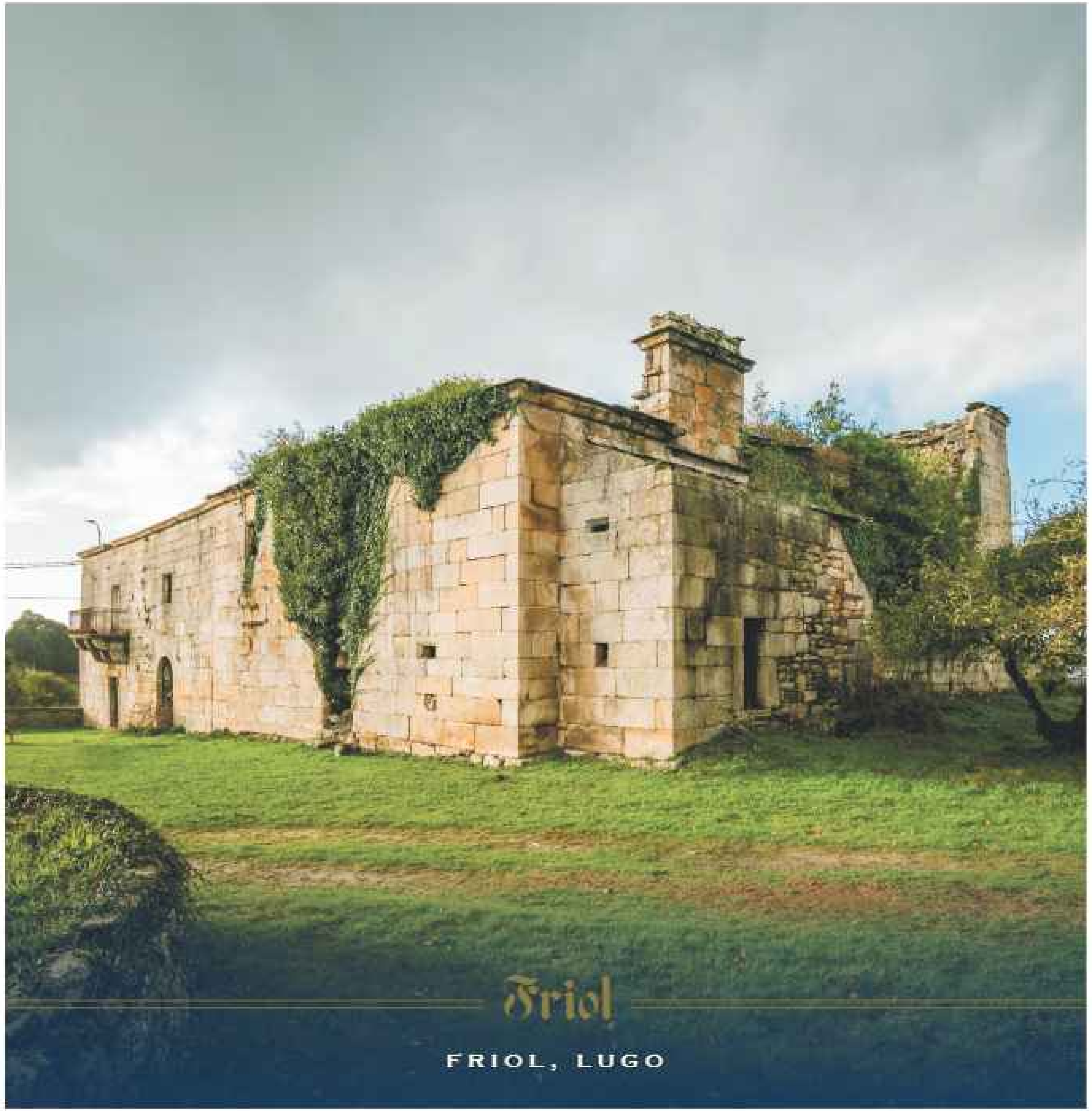
Friol
FRIOL, LUGO

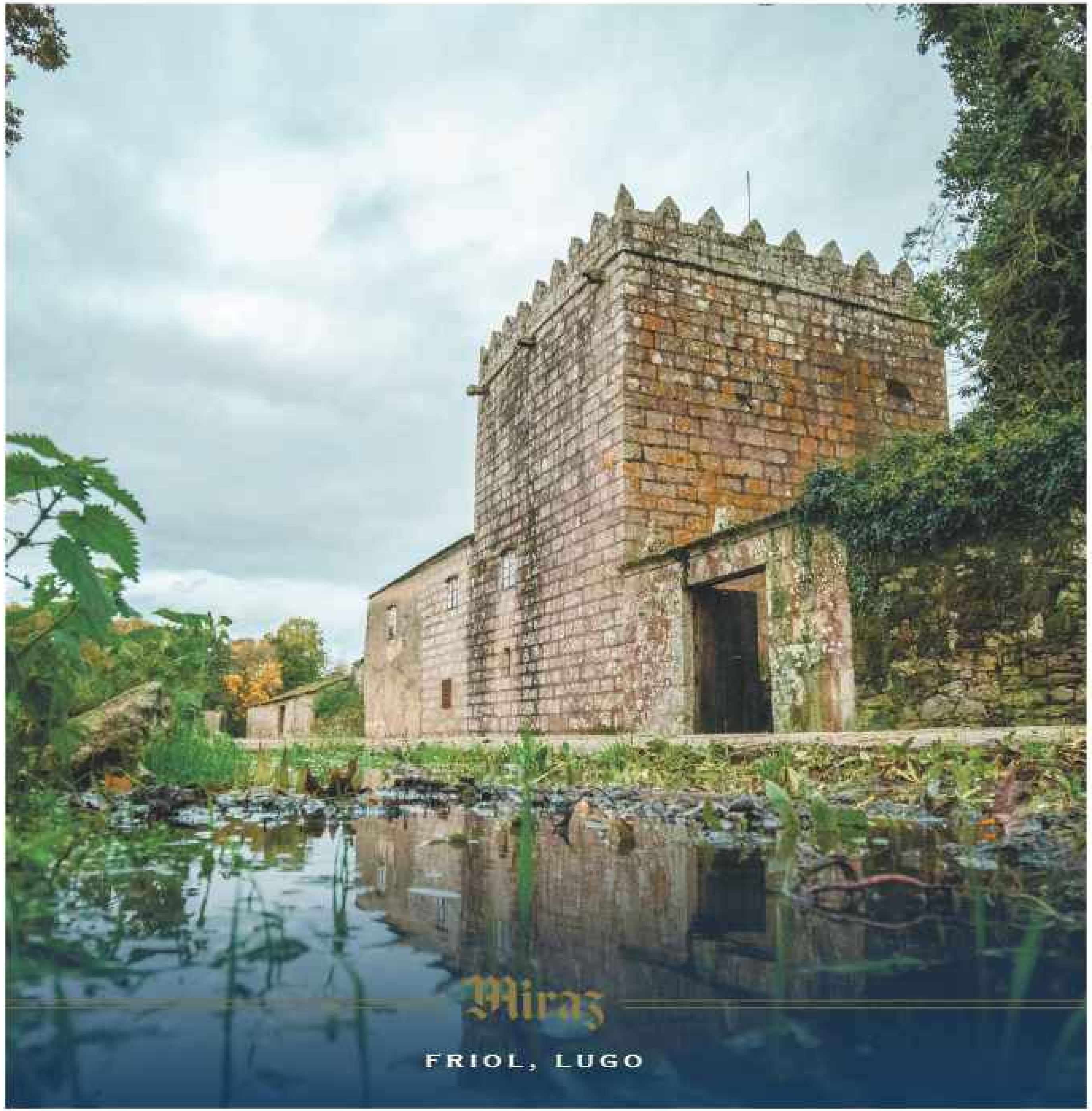
Miraz
FRIOL, LUGO

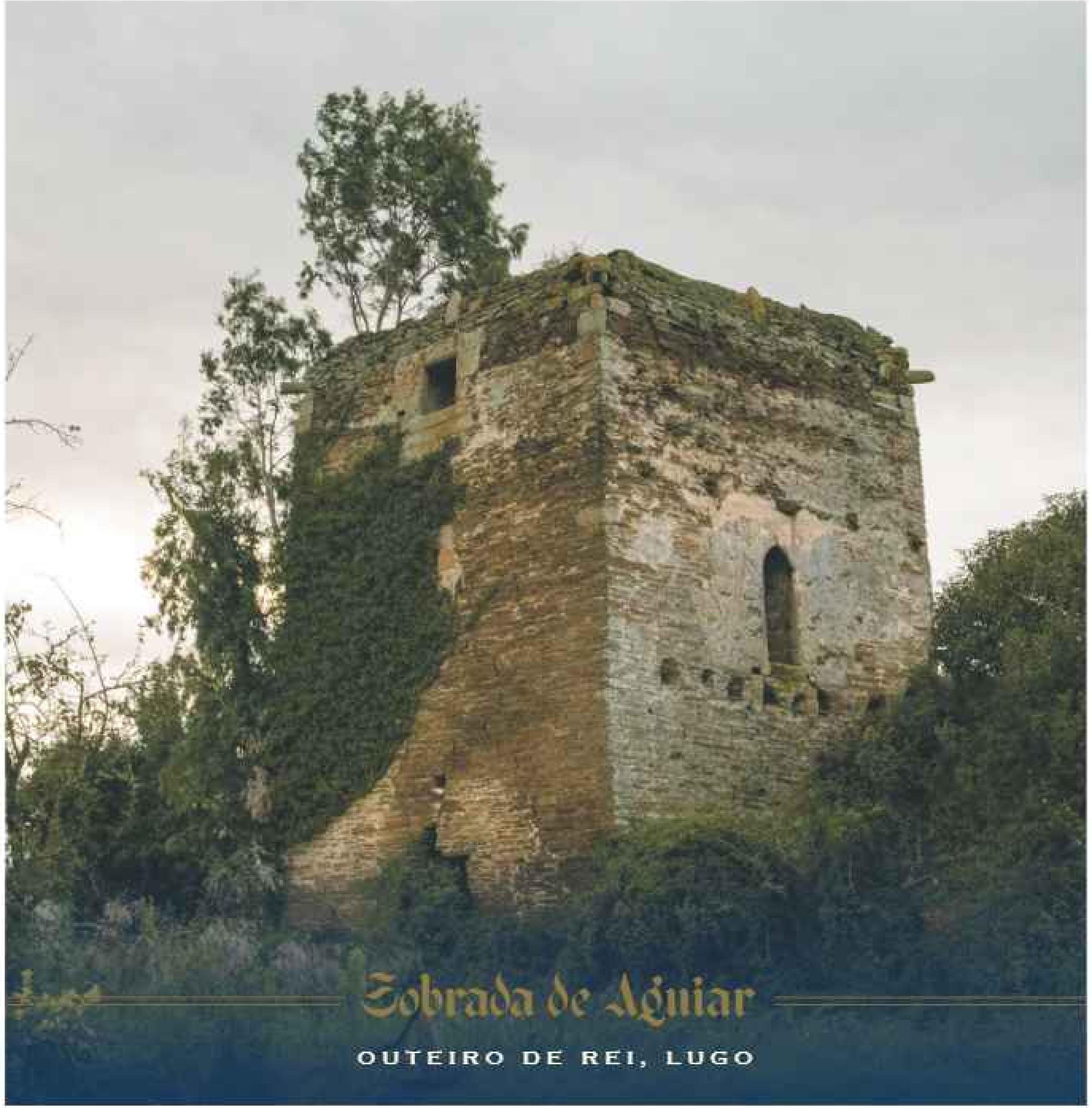

Sobrada de Aguiar

OUTEIRO DE REI, LUGO

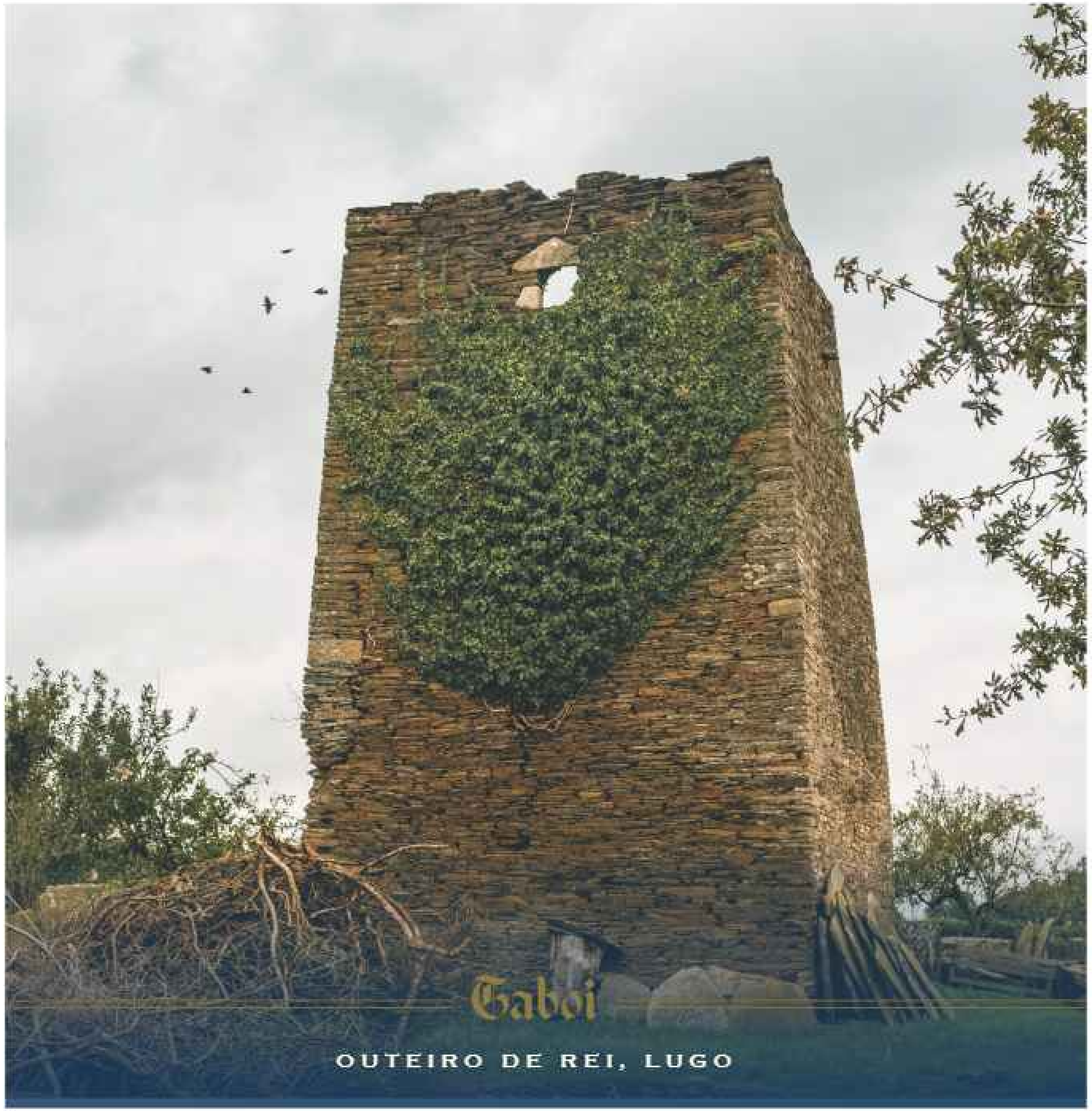

Gaboi

OUTEIRO DE REI, LUGO

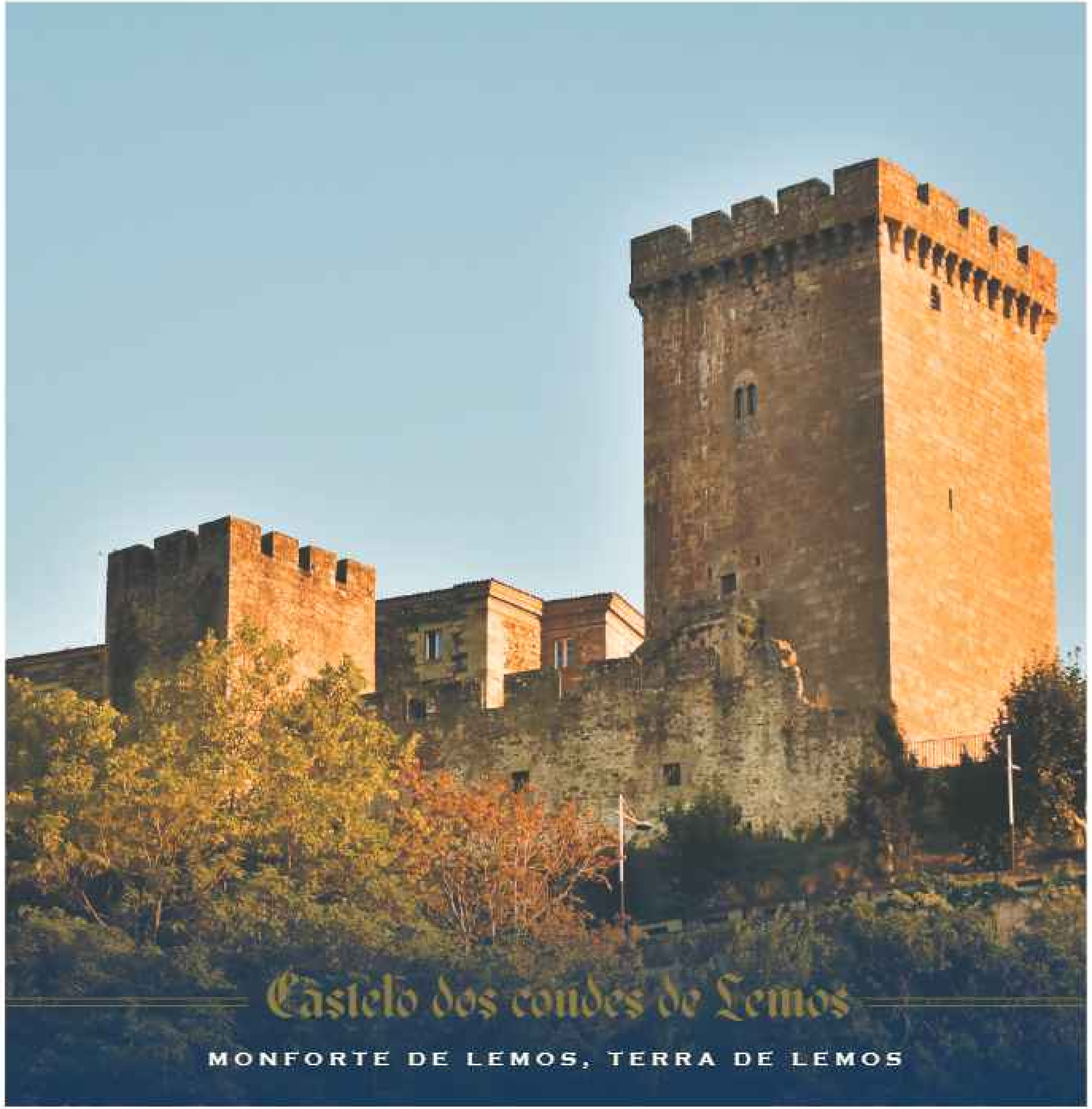
Castelo dos condes de Lemos
MONFORTE DE LEMOS, TERRA DE LEMOS

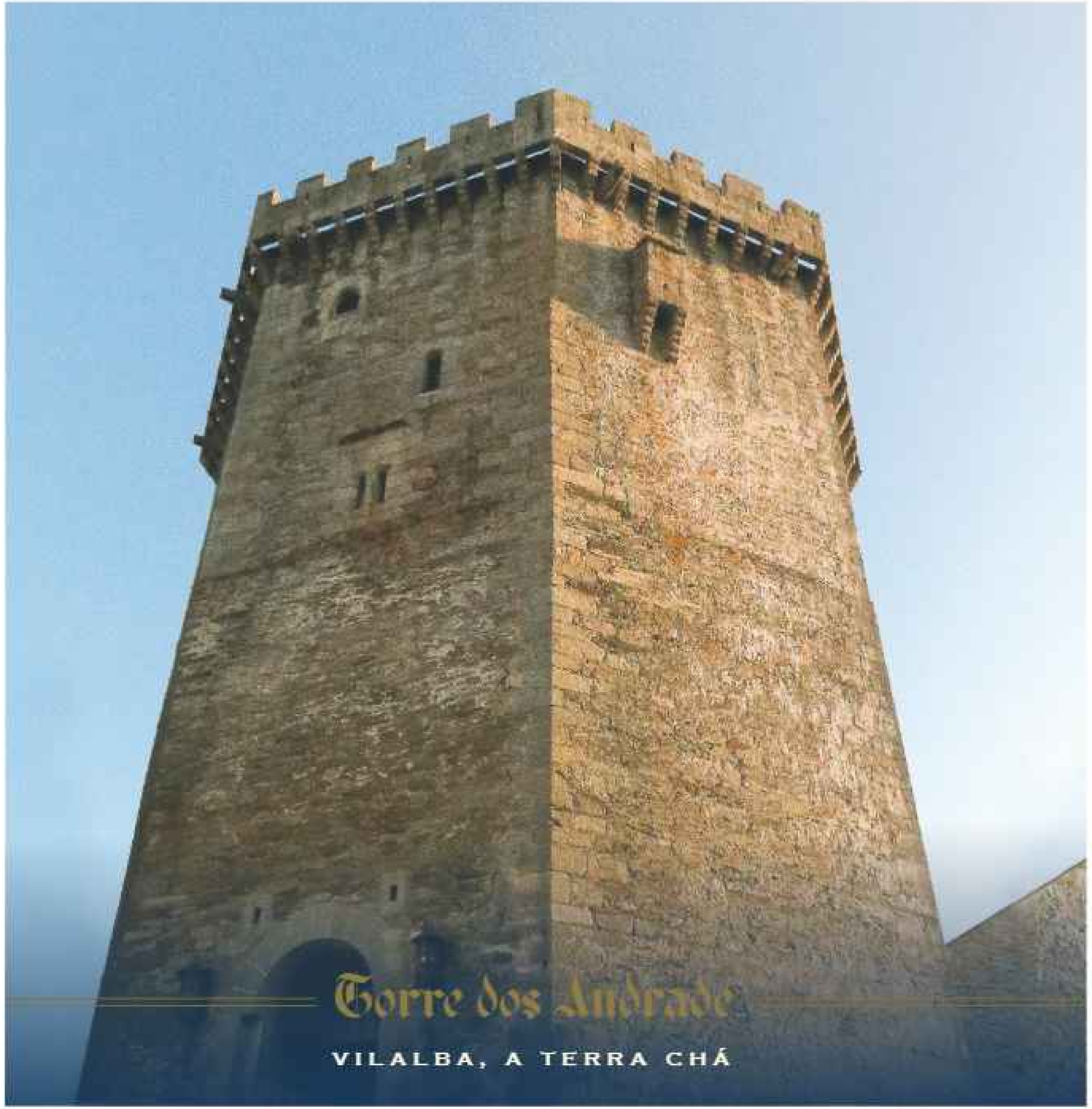
Torre dos Andrade
VILALBA, A TERRA CHÁ

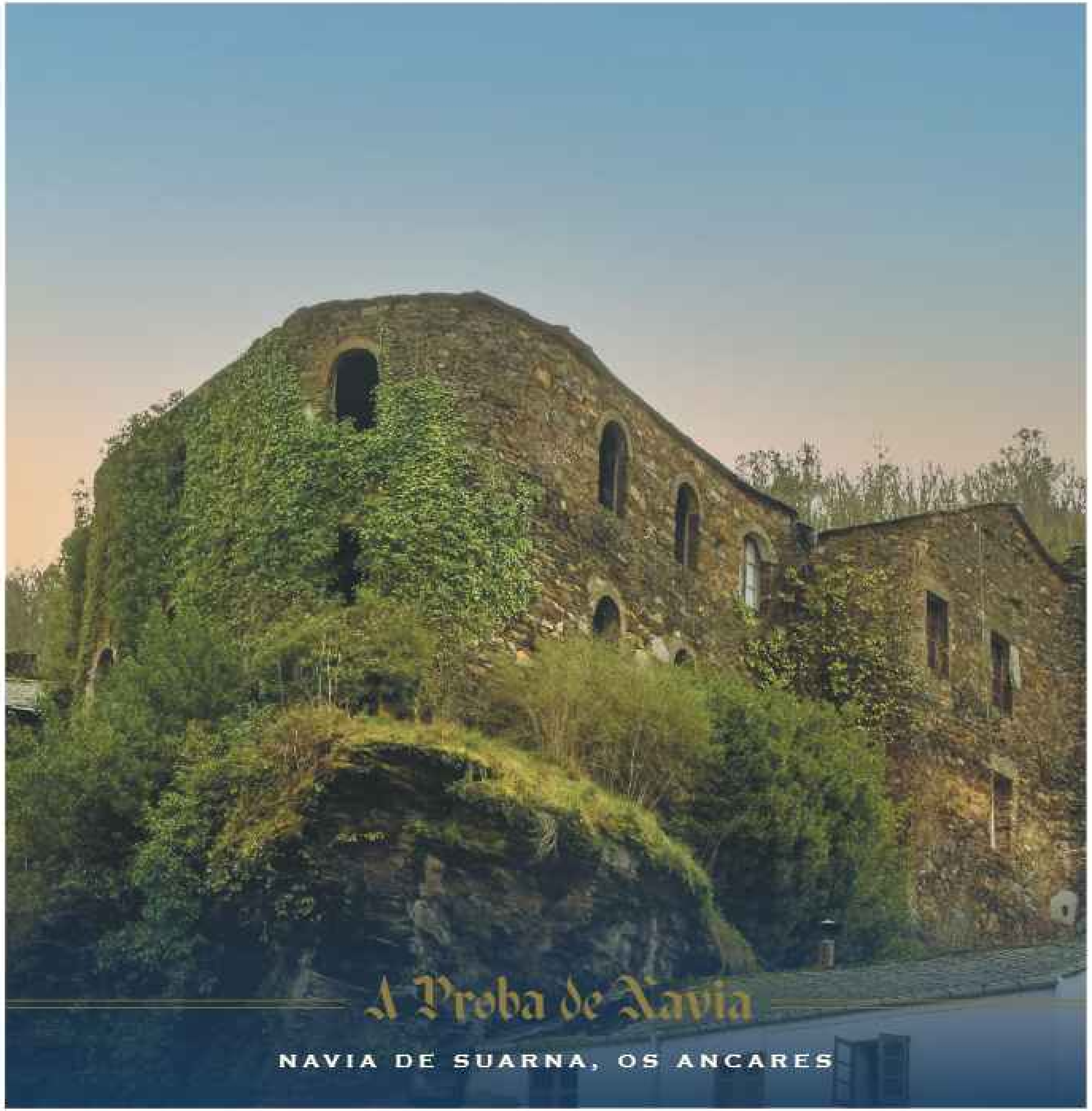

A Proba de Navia

NAVIA DE SUARNA, OS ANCARES

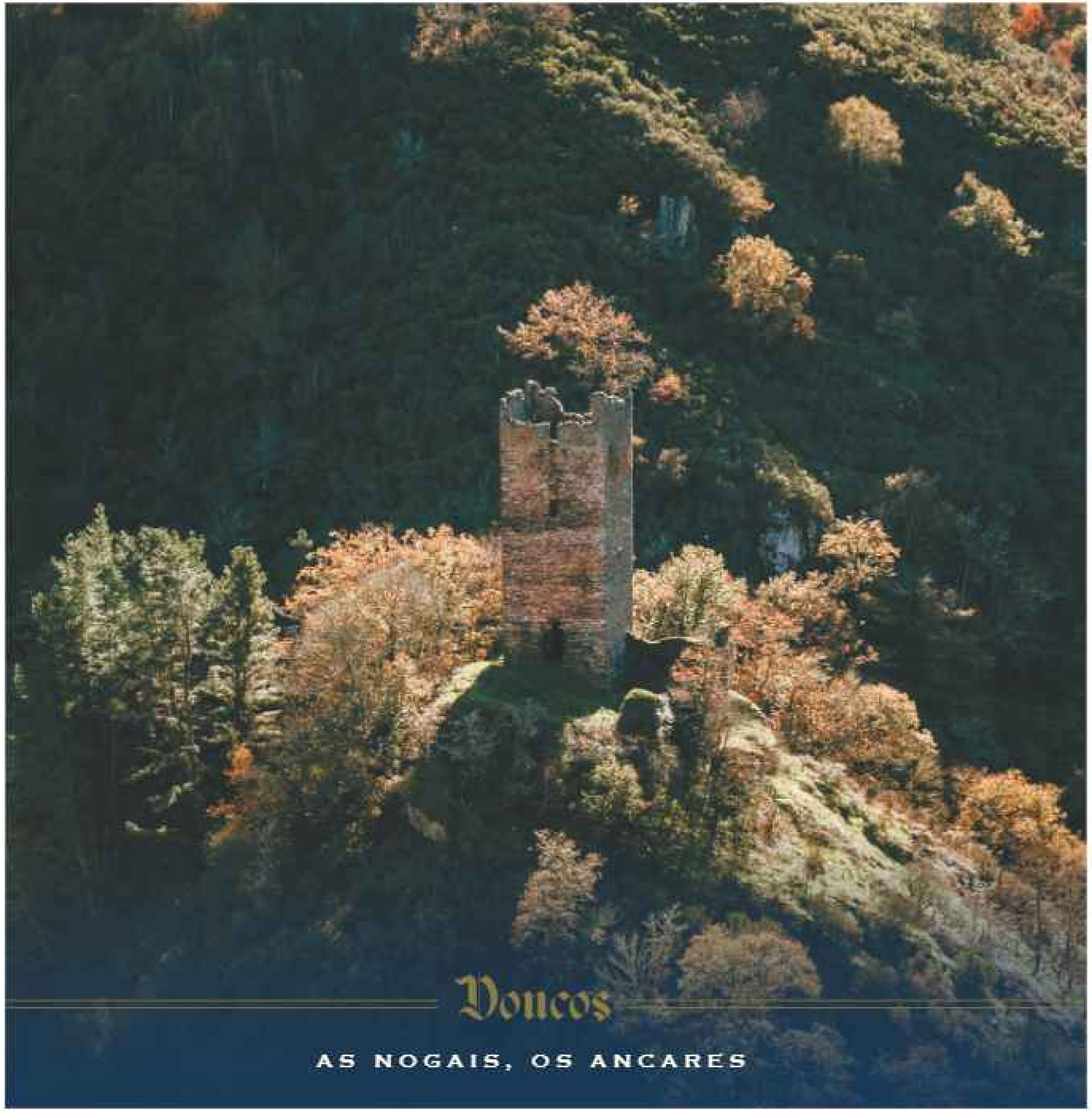

Doncos

AS NOGAIS, OS ANCARES

2024

DEPUTACIÓN DE LUGO - CULTURA

A XENDA

Fotografías

BEGOÑA LÓPEZ
BRAIS LORENZO
IVÁN MOURONTE
ÁNGEL RAMIL

Fotografía de portada

CASTELO DE TORRES NOVAIS

Textos

ALEXANDRA CABANA OUTEIRO

Edita e coordina

SERVIZO DE PUBLICACIÓNS DA DEPUTACIÓN DE LUGO

Deseño e maquetación

TA TA TA

Para este traballo empregáronse as tipografías:

OSGARD PRO
COPPERPLATE
BARLOW

ISBN: 978-84-8192-600-2

DEPUTACIÓN DE LUGO VICEPRESIDENCIA Cultura

Publicacións

DEPUTACIÓN DE LUGO
VICEPRESIDENCIA
Cultura
Publicacións